

Instytut Pamięci Narodowej - Kielce

<https://kielce.ipn.gov.pl/kielce/galerie-zdjec-i-fotorelacje/179980,Odsloniecie-tablicy-Mlodych-Bialych-Orlow-w-Sandomierzu-28-lutego-2023-r.html>
03.05.2024, 03:39

Odślonienie tablicy „Młodych Białych Orłów” w Sandomierzu - 28 lutego 2023 r.

We wtorek 28 lutego 2023 r. w II Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza Kościuszki w Sandomierzu odbyła się uroczystość upamiętniająca działalność członków młodzieżowej antykomunistycznej organizacji „Młode Białe Orły”. W jej ramach między innymi odsłonięta została tablica poświęcona sandomierskim uczniom ufundowana przez Oddział IPN w Krakowie.

Odślonienie tablicy „Młodych Białych Orłów”, wystawa i wykłady w Sandomierzu - 28 lutego 2023 r. Fot. Dariusz Skrzyniarz

Odświeżenie tablicy „Młodych Białych Orłów”, wystawa i wykłady w Sandomierzu - 28 lutego 2023 r. Fot. Dariusz Skrzyniarz

Odświeżenie tablicy „Młodych Białych Orłów”, wystawa i wykłady w Sandomierzu - 28 lutego 2023 r. Fot. Dariusz Skrzyniarz

Odświeżenie tablicy „Młodych Białych Orłów”, wystawa i wykłady w Sandomierzu - 28 lutego 2023 r. Fot. Dariusz Skrzyniarz

Odświeżenie tablicy „Młodych Białych Orłów”, wystawa i wykłady w Sandomierzu - 28 lutego 2023 r. Fot. Dariusz Skrzyniarz

Odświeżenie tablicy „Młodych Białych Orłów”, wystawa i wykłady w Sandomierzu - 28 lutego 2023 r. Fot. Dariusz Skrzyniarz

Podczas uroczystości Oddział IPN w Krakowie reprezentował dr Maciej Korkuć, naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętnienia Walk i Męczeństwa, a Delegaturę IPN w Kielcach – naczelnik dr Dorota Koczwańska-Kalita. Wśród zaproszonych gości znalazła się dr Maria Bęc, która należała do „Młodych Białych Orłów”.

W ramach wydarzenia zaprezentowana została również wystawa pt. „Zapomniane ogniwo. Konspiracyjne organizacje młodzieżowe na ziemiach polskich w latach 1944/45–1956”. Oprócz tego, zebrani wysłuchali prelekcji poświęconej powojennemu, antykomunistycznemu oporowi prowadzonemu przez mieszkańców dawnego województwa kieleckiego oraz Ziemi Sandomierskiej. Przygotował ją dr Robert Piwko z Referatu Badań Historycznych kieleckiej Delegatury IPN.

Uroczystość odbyła się w ramach obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych.

Odsłonięcie tablicy „Młodych Białych Orłów”, wystawa i wykłady w Sandomierzu - 28 lutego 2023 r. Fot. Dariusz Skrzyński

Odsłonięcie tablicy „Młodych Białych Orłów”, wystawa i wykłady w Sandomierzu - 28 lutego 2023 r. Fot. Dariusz Skrzyński

Odsłonięcie tablicy „Młodych Białych Orłów”, wystawa i wykłady w Sandomierzu - 28 lutego 2023 r. Fot. Dariusz Skrzyński

Odsłonięcie tablicy „Młodych Białych Orłów”, wystawa i wykłady w Sandomierzu - 28 lutego 2023 r. Fot. Dariusz Skrzyński

Odsłonięcie tablicy „Młodych Białych Orłów”, wystawa i wykłady w Sandomierzu - 28 lutego 2023 r. Fot. Dariusz Skrzyński

Odsłonięcie tablicy „Młodych Białych Orłów”, wystawa i wykłady w Sandomierzu - 28 lutego 2023 r. Fot. Dariusz Skrzyński

Wystawa „Zapomniane ogniwo. Konspiracyjne organizacje młodzieżowe na ziemiach polskich w latach 1944/45–1956”

Wystawa przypomina nieznane historii konspiracyjnych organizacji, które były tworzone spontanicznie i niezależnie przez młodzież w latach 1944/1945–1956. Szacuje się, że w tym czasie istniały przynajmniej 972 podziemne związki młodzieżowe, skupiające ok. 11 tys. członków. Zakładali je we wszystkich regionach uczniowie, studenci, młodzi robotnicy i chłopcy w wieku 14–21 lat. Przyświecały im te same cele: przekonanie społeczeństwa do kontynuowania oporu i obrony własnego systemu wartości. Zasadniczym jednakże zadaniem było odzyskanie niepodległości, rozumianej jako warunek restytucji wolności osobistej. Plansze prezentują informacje między innymi o działalności propagandowej i wojskowej, statystyki oraz sylwetki wybranych przedstawicieli konspiracyjnych organizacji młodzieżowych. Wśród nich znalazł się Ludwik Machalski „Mnich”, który działał na terenie powiatu sandomierskiego.

Odsłonięcie tablicy „Młodych Białych Orłów”, wystawa i wykłady w Sandomierzu - 28 lutego 2023 r. Fot. Dariusz Skrzyński

Odsłonięcie tablicy „Młodych Białych Orłów”, wystawa i wykłady w Sandomierzu - 28 lutego 2023 r. Fot. Dariusz Skrzyński

Odsłonięcie tablicy „Młodych Białych Orłów”, wystawa i wykłady w Sandomierzu - 28 lutego 2023 r. Fot. Dariusz Skrzyński

„Młode Białe Orły”

Była to tajna organizacja założona przez uczennice i uczniów sandomierskich liceów. Jednym z najciekawszych i najważniejszych aspektów realizowanej przez nich antysystemowej działalności było samokształcenie. Podczas spotkań zorganizowanych w pierwszej połowie 1952 roku członkowie „Orłów” dyskutowali o historii i wydarzeniach współczesnych. Jednym z ważniejszych tekstów z tamtego okresu był referat omawiający kwestię sowieckiego sprawstwa zbrodni katyńskiej oraz wskazujący na istnienie sojuszu pomiędzy III Rzeszą Niemiecką a ZSRS. Organizacja została rozbita przez funkcjonariuszy aparatu bezpieczeństwa państwa latem 1952 roku. Część członków została poddana represjom politycznym, w tym karą więzienia.

Patronat medialny: Radio Kielce, TVP3 Kielce, Radio Leliwa, Radio eM Kielce